divendres, 22 de setembre de 2023

La UdL reprèn els estudis arqueològics a la necròpoli de la Colomina

Tres dècades després de la darrera campanya en aquest jaciment de l'edat del bronze

Els treballs, a vista de dron / Foto: GIP-UdL

Gairebé tres dècades després de la darrera intervenció arqueològica a la necròpoli tumulària de cremació de la Colomina, a l'entitat municipal descentralitzada de Gerb (Os de Balaguer, Noguera), el Grup d'Investigació Prehistòrica (GIP [https://www.gip.udl.cat/ca/]) de la Universitat de Lleida (UdL) ha reprès els treballs en aquest jaciment de finals de l'edat del bronze (850-650 a.n.e). Una desena de persones hi ha treballat durant dos setmanes per netejar, identificar i registrar les estructures localitzades l'any 1987 [https://calaix-pro.csuc.cat/handle/10687/9245] en una excavació liderada llavors pel desaparegut professor de la UdL Joan B. López [https://tribunadarqueologia.blog.gencat.cat/2020/03/05/obituari-joan-b-lopez-melcion/].

La professora d'Història Antiga de la Universitat de Lleida, Mònica Bouso, ha agafat el testimoni en aquest jaciment situat a uns 450 metres al nord del nucli urbà de Gerb i uns 1.500 metres del marge dret del riu Segre. Bouso ha capitanejat un equip amb estudiantat de la menció d'arqueologia de la UdL i de la Universitat Complutense de Madrid. També ha comptat amb la col·laboració de l'empresa Iltirta Arqueologia SL.

Aquesta primera campanya s'ha centrat en la neteja i el condicionament de l'espai per fer-ho comprensible per als visitants. Les arqueòlogues i els arqueòlegs també han iniciat l'excavació de 3 dels 28 túmuls [https://ca.wikipedia.org/wiki/T%C3%BAmul] plans - estructures funeràries construïdes amb pedres - que s'havien localitzat i delimitat en la campanya del 87-88. D'aquests, només 10 s'havien excavat totalment i, amb aquesta intervenció, encara queden 15 per analitzar en profunditat.

Aquestes estructures funeràries, de forma circular o subcircular i amb diàmetres que oscil·len entre 1,8 i 5,3 metres, es concentren en una superfície d'uns 320 metres quadrats. La majoria estan construïts per còdols, tot i que algunes presenten pedres sorrenques. Al seu interior es troben les urnes cineràries que guarden ossos humans incinerats de fa més de 2.500 anys. Algunes de les urnes de ceràmica trobades el segle passat, així com peces de bronze dels aixovars, es conserven al Museu de la Noguera [https://museucn.com/ca/tags/fons-arqueologic.html].

La Colomina s'insereix en el projecte de recerca *Més enllà de les cendres: Necròpolis tumulàries del Segre-Cinca: arquitectura, ritual i societat (segles IX-VI ane)*, amb dos necròpolis de cremació més: la Vall de la Clamor (Soses) i Almenara (Agramunt). Compta amb finançament de l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural (OSIC) del Departament de Cultura de la Generalitat, en el marc dels projectes quadriennals de recerca en matèria d'arqueologia i paleontologia per al període 2022-2025 (CLT009/22/000066). "La integració d'aquesta necròpoli al projecte representa l'oportunitat de continuar la feina feta pel GIP sota la guia del professor Joan B. López i, d'aquesta manera, retre-li un homenatge", destaca Bouso.

Quant a les tasques de divulgació, la professora de la UdL ha impartit una xerrada al centre social de Gerb per donar a conèixer la necròpoli a la comunitat i explicar la recerca que el GIP-UdL hi durà a terme. La conferència formava part del cicle “Patrimoni km0” organitzat pel Museu de la Noguera, l'Entitat Municipal Descentralitzada de Gerb i l'Ajuntament d'Os de Balaguer. També han realitzat una visita guiada al jaciment per als veïns.

NOTÍCIES RELACIONADES:

Excavades dos noves d'estructures funeràries al jaciment la Vall de la Clamor [https://www.udl.cat/ca/serveis/oficina/Noticies/Excavades-dos-noves-estructures-funeraries-al-jaciment-la-Vall-de]